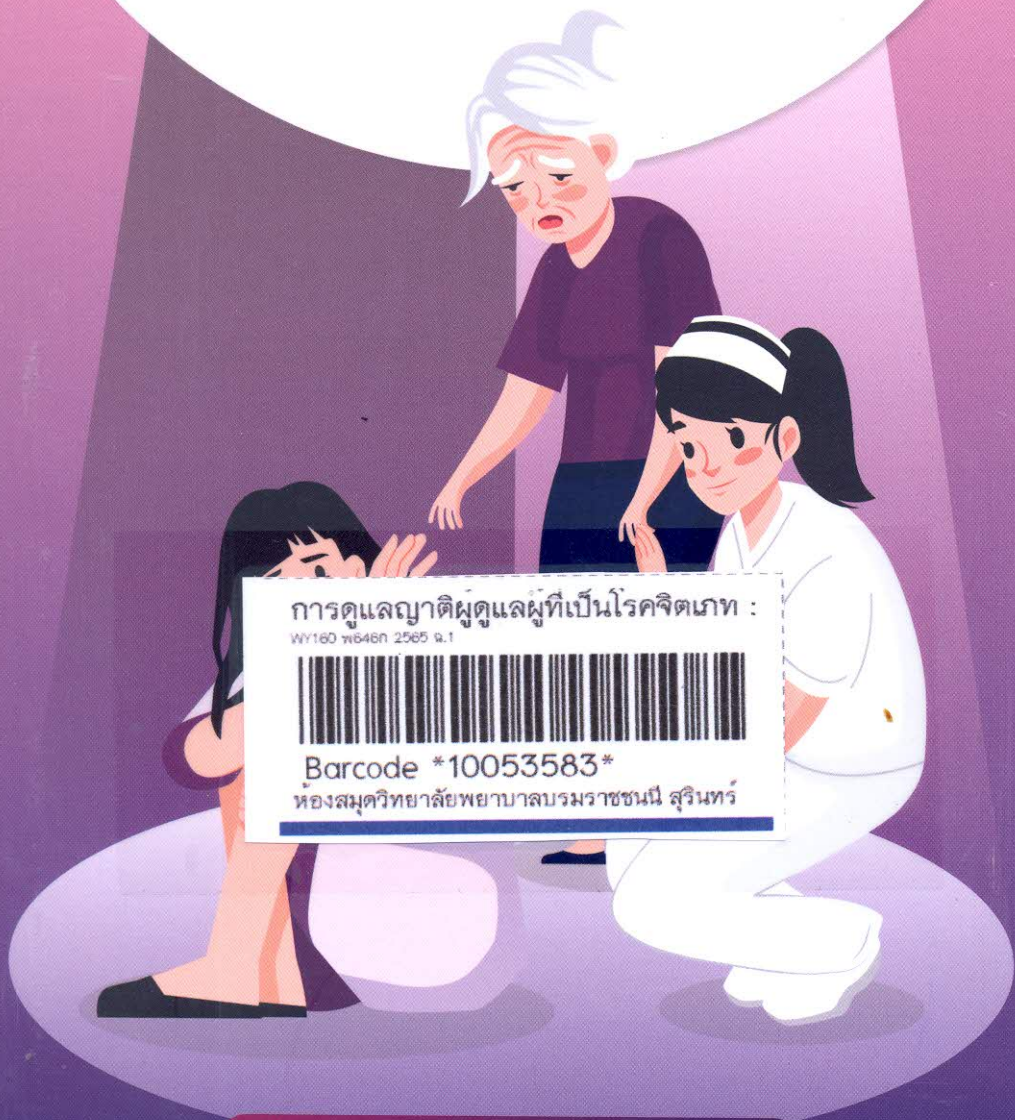

การดูแลญาติผู้ดูแลผู้ที่เป็น โรคจิตเภท

ความท้าทายสำหรับพยาบาลจิตเวช

Caring for family caregivers of persons with schizophrenia:
The challenge for psychiatric nurses

การดูแลญาติผู้ดูแลผู้ที่เป็นโรคจิตเภท :

WY180 พ648ก 2565 ๑.1

Barcode *10053583*

ห้องสมุดวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สุรินทร์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พีชามนุช อินทะพุด

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
คำนิยม	ก
จากใจผู้เขียน	ค
คำนำ	ฉ
สารบัญ	ช
สารบัญตาราง	ญ

บทที่ 1	ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับโรคจิตเภทและการบำบัดรักษา	1
	สถานการณ์แนวโน้มการเจ็บป่วยด้วยโรคจิตเภท	2
	สถานการณ์การบำบัดรักษาผู้ป่วยจิตเภทในยุคการเปลี่ยนแปลง	4
	ความหมายของโรคจิตเภท	6
	สาเหตุการเกิดโรคจิตเภท	7
	การดำเนินและการพยากรณ์โรค	14
	ลักษณะอาการและอาการแสดงของโรคจิตเภท	19
	การวินิจฉัยแยกโรค	29
	การบำบัดรักษาผู้ที่เป็นโรคจิตเภท	34
	การบำบัดรักษาด้วยยาทางจิตเวช	36
	บทสรุป	43
	เอกสารอ้างอิง	44

บทที่ 2	แนวคิดเกี่ยวกับญาติผู้ดูแล/ครอบครัวผู้ที่เป็นโรคจิตเภท และบทบาทของพยาบาลจิตเวช	49
	แนวคิดเกี่ยวกับผู้ดูแลผู้ที่เป็นโรคจิตเภท	50
	• ความหมายของญาติผู้ดูแล	50
	• ผลกระทบต่อญาติผู้ดูแลจากความเสื่อมสมรรถภาพของผู้ป่วย	51
	• ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเกิดผลกระทบจากการดูแลผู้ที่เป็นโรคจิตเภท	56

บทบาทของครอบครัวกับการเจ็บป่วยด้วยโรคจิตเภท	65
• ผลกระทบของโรคจิตเภทต่อครอบครัว	68
บทบาทพยาบาลในการดูแลญาติผู้ดูแลที่เป็นโรคจิตเภท	69
• ขอบเขตของบทบาทพยาบาลวิชาชีพ	69
• บทบาทตามระดับการปฏิบัติการพยาบาลวิชาชีพ	70
• บทบาทตามระดับของการบริหารพยาบาล	71
• บทบาทพยาบาลจิตเวชในการดูแลญาติผู้ดูแลที่เป็นโรคจิตเภท	72
• บทบาทพยาบาลจิตเวชตามระยะการพัฒนากิจกรรม และบทบาทการดูแลของญาติผู้ดูแล	73
• บทบาทพยาบาลจิตเวชตามระยะการพัฒนากิจกรรมดูแลของญาติผู้ดูแล	74
• บทบาทพยาบาลจิตเวชตามระยะการพัฒนารolesของญาติผู้ดูแล	75
ประเด็นความท้าทายบทบาทพยาบาลจิตเวช ในการดูแลญาติผู้ดูแลที่เป็นโรคจิตเภท	76
บทสรุป	82
เอกสารอ้างอิง	83

บทที่ 3

การจัดการดูแลผู้ที่เป็นโรคจิตเภทของญาติผู้ดูแลและครอบครัว	91
การจัดการดูแลของญาติผู้ดูแลและครอบครัว	92
• ระยะที่ 1 ระยะก่อนผู้ป่วยได้รับการวินิจฉัยโรค	92
• ระยะที่ 2 ระยะผู้ป่วยได้รับการวินิจฉัยโรค	94
• ระยะที่ 3 ระยะหลังจากผู้ป่วยได้รับการรักษา	95
• ระยะที่ 4 ระยะจัดระบบครอบครัวใหม่	108
ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการดูแลผู้ที่เป็นโรคจิตเภท	108
• ปัจจัยด้านการทำหน้าที่ครอบครัว	109
• ปัจจัยด้านญาติผู้ดูแลหลัก	116
ปัจจัยด้านคุณภาพชีวิตของญาติผู้ดูแล	116
ปัจจัยด้านความพร้อมของญาติผู้ดูแล	117
• ปัจจัยด้านการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและสิ่งแวดล้อม	122
บทสรุป	124
เอกสารอ้างอิง	125

บทที่ 4	เครื่องมือสำคัญสำหรับพยาบาลในการประเมินญาติผู้ดูแล ผู้ที่เป็นโรคจิตเภท	131
	ปัจจัยที่ต้องคำนึงถึงในการเลือกใช้เครื่องมือ	131
	เครื่องมือประเมินการทำหน้าที่ครอบครัว	133
	เครื่องมือประเมินญาติผู้ดูแล	135
	➢ แบบวัดคุณภาพชีวิต	135
	➢ แบบวัดภาวะการดูแล	141
	➢ แบบประเมินมุมมองเชิงบวกจากการดูแล	144
	➢ แบบวัดการรับรู้ความรุนแรงของโรค	147
	➢ แบบวัดการสนับสนุนทางสังคม	148
	➢ แบบประเมินความพร้อมในการดูแล	150
	➢ แบบวัดการแสดงออกทางอารมณ์	151
	บทสรุป	154
	เอกสารอ้างอิง	155

บทที่ 5	กระบวนการพยาบาลในการส่งเสริมศักยภาพของญาติผู้ดูแล ผู้ที่เป็นโรคจิตเภทในระยะผู้ป่วยได้รับการวินิจฉัยโรค และหลังจากได้รับการรักษา	161
	กระบวนการพยาบาลระยะผู้ป่วยได้รับการวินิจฉัยโรค	162
	กระบวนการพยาบาลระยะหลังจากผู้ป่วยได้รับการรักษา	173
	บทสรุป	184
	กรณีตัวอย่าง การประยุกต์กระบวนการพยาบาลเพื่อส่งเสริมศักยภาพ ญาติผู้ดูแลในการจัดการดูแลผู้ที่เป็นโรคจิตเภทในระยะหลังจากผู้ป่วย ได้รับการรักษา	185
	เอกสารอ้างอิง	198

บทที่ 6	กระบวนการพยาบาลในการส่งเสริมศักยภาพของญาติผู้ดูแลผู้ที่เป็นโรคจิตเภทในระยะจัดระบบครอบครัวใหม่	201
	การประเมิน	202
	การระบุปัญหา/ข้อวินิจฉัยทางการพยาบาล	203
	การกำหนดเป้าหมายทางการพยาบาล	204
	การวางแผนและการปฏิบัติการพยาบาล	204
	การประเมินผล	215
	บทสรุป	216
	กรณีตัวอย่าง การประยุกต์กระบวนการพยาบาลเพื่อส่งเสริมศักยภาพญาติผู้ดูแลในการจัดการดูแลผู้ที่เป็นโรคจิตเภทในระยะจัดระบบครอบครัวใหม่	217
	เอกสารอ้างอิง	230

บทส่งท้าย	ประเด็นและข้อเสนอแนะในการดูแลญาติผู้ดูแลผู้ที่เป็นโรคจิตเภท	233
------------------	--	------------

ดัชนี		242
ประวัติผู้เขียน		246

สารบัญตาราง

ตารางที่ 1-1	จำนวนผู้ป่วยนอก ผู้ป่วยนอกใหม่ ผู้ป่วยใน ผู้ป่วยที่ถูกจำหน่ายและผู้ที่เป็นโรคจิตเภท ในโรงพยาบาลสังกัดกรมสุขภาพจิต ระหว่างปี 2558-2562	3
ตารางที่ 1-2	ปัจจัยทำนายนายการพยากรณ์โรค	17
ตารางที่ 1-3	อาการข้างเคียงของยาด้านโรคจิตกลุ่มเก่า แบ่งตามระดับความแรงของยา	38